

บทที่ ๕

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้มุ่งที่จะศึกษาให้ทราบถึงสัมฤทธิ์ผลในการ เรียนวิชาภูมิศาสตร์ ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ ในปีการศึกษา ๒๕๑๐ และ ๒๕๑๑

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากคะแนนสอบไล่วิชาภูมิศาสตร์ภูมิภาคของนักเรียนชั้นมัธยม
ศึกษามัธยมศึกษาปีที่ ๕ สายสามัญ จำนวน ๑๕๐๐ คน ในปี การศึกษา ๒๕๑๐ และจำนวน ๒๐๕๐ คน
ในปีการศึกษา ๒๕๑๑ โดยเปรียบเทียบความแตกต่างแห่งสัมฤทธิ์ผลระหว่างนักเรียนในปี
การศึกษา ๒๕๑๐ กับปีการศึกษา ๒๕๑๑ ระหว่างนักเรียนในโรงเรียนรัฐบาลกับนักเรียน
ในโรงเรียนราษฎร์ ระหว่างนักเรียนในโรงเรียนส่วนกลางกับนักเรียนในโรงเรียนส่วน
ภูมิภาค และระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง แล้วเปรียบเทียบอัตราส่วนวิกฤต
(Critical Ratio) กับค่า α จากตารางมาตรฐาน ใช้วิธีวิเคราะห์ความ
แปรปรวน (Analysis of Variance) เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง
คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนแผนกศิลปะ แผนกวิทยาศาสตร์ และแผนกทั่วไป และความ
แตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนในภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ และภาคตะวันออก
เฉียงเหนือ ใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Test for Multiple Comparisons)
ทดสอบความแตกต่างทีละคู่ระหว่างคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนแผนกศิลปะ แผนกวิทยาศาสตร์
และแผนกทั่วไป ใช้วิธีของดันแกน (Duncan's New Multiple Ranges Test)
ทดสอบความแตกต่างทีละคู่ระหว่างคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนในภาคเหนือ ภาคกลาง
ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ สายสามัญทั้งแผนกศิลปะ แผนกวิทยาศาสตร์
และแผนกทั่วไป ในปีการศึกษา ๒๕๑๐ และ ปี ๒๕๑๑ มีสัมฤทธิ์ผลในการ เรียนวิชา

ภูมิศาสตร์แตกต่างกัน กล่าวคือ ในปีการศึกษา ๒๕๑๐ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ สาย สามัญของแต่ละแผนกและจำนวนนักเรียนทั้งหมดมีสัมฤทธิ์ผลในการ เรียนวิชาภูมิศาสตร์ โดยเฉลี่ย แล้วสูงกว่าในปีการศึกษา ๒๕๑๐

๒. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ สายสามัญในโรงเรียนรัฐบาลมีสัมฤทธิ์ผลในการ เรียนวิชาภูมิศาสตร์สูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ สายสามัญในโรงเรียนราษฎร์

๓. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ สายสามัญของโรงเรียนในส่วนกลางมีสัมฤทธิ์ผลในการ เรียนวิชาภูมิศาสตร์ สูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ สายสามัญของโรงเรียนในส่วน ภูมิภาค

๔. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ สายสามัญ นักเรียนชายมีสัมฤทธิ์ผลในการ เรียน วิชาภูมิศาสตร์สูงกว่านักเรียนหญิง

๕. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ สายสามัญ แผนกศิลปะ แผนกวิทยาศาสตร์ และ แผนกทั่วไป มีสัมฤทธิ์ผลในการ เรียนวิชาภูมิศาสตร์แตกต่างกันในปีการศึกษา ๒๕๑๐ ส่วนในปี การศึกษา ๒๕๑๑ นักเรียนทั้ง ๓ แผนก ปรากฏว่าสัมฤทธิ์ผลในการ เรียนวิชาภูมิศาสตร์ ไม่แตกต่างกัน

๖. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ สายสามัญ แผนกศิลปะมีสัมฤทธิ์ผลในการ เรียน วิชาภูมิศาสตร์สูงกว่าแผนกอื่น ๆ

๗. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ สายสามัญในภาคต่าง ๆ มีสัมฤทธิ์ผลในการ เรียน วิชาภูมิศาสตร์แตกต่างกัน กล่าวคือ นักเรียนในภาคเหนือ ภาคกลาง และ ภาคใต้มีสัมฤทธิ์ ผลในการ เรียนวิชาภูมิศาสตร์ ไม่แตกต่างกัน แต่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสัมฤทธิ์ผลในการ เรียน วิชานี้แตกต่างจากภาคอื่น ๆ และแตกต่างในทางตรงกันข้าม คือ โดยเฉลี่ยแล้ว นักเรียนชั้นมัธยม ศึกษาปีที่ ๕ สายสามัญ ในภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ มีสัมฤทธิ์ผลในการ เรียนวิชาภูมิศาสตร์ สูงกว่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จากผลการวิจัยจะเห็นว่า สัมฤทธิ์ผลในการ เรียนวิชาภูมิศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยม ศึกษาปีที่ ๕ สายสามัญในแต่ละปีแตกต่างกัน คือ ปี ๒๕๑๑ จะมีสัมฤทธิ์ผลสูงกว่า ปี ๒๕๑๐ แสดงให้เห็นถึงผลของการใช้ทฤษฎีใหม่ ๆ ในการ เรียนการสอน และความก้าวหน้าทาง

วิชาการซึ่งเป็นหลักฐานยืนยันว่า ยิ่งปรับปรุงแก้ไขก็ยิ่งได้ผลยิ่งขึ้น

ในด้านความแตกต่างระหว่างสัมฤทธิ์ผลในการ เรียนวิชาภูมิศาสตร์ของนักเรียนโรงเรียนรัฐบาลกับนักเรียนโรงเรียนราษฎร์ ซึ่งปรากฏว่า นักเรียนโรงเรียนรัฐบาลมีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนสูงกว่านักเรียนโรงเรียนราษฎร์ บอมนเป็นหลักฐานยืนยันข้อเท็จจริงที่ว่า จำนวนครู คุณวุฒิของครูและระดับมาตรฐานของการศึกษามีผลสำคัญต่อการ เรียนการสอนและยังเป็น เครื่องชี้ให้เห็นว่า กระทรวงศึกษาธิการจะต้องเร่งปรับปรุงคุณภาพการศึกษาและยื่นมือช่วยเหลือโรงเรียนราษฎร์โดยด่วน เพื่อให้ได้ผลเป็นไปตามจุดหมายที่วางไว้ในแผนการศึกษาชาติ ปี ๒๕๐๓

สำหรับสัมฤทธิ์ผลในการ เรียนวิชาภูมิศาสตร์ของนักเรียนในส่วนกลางซึ่งสูงกว่านักเรียนส่วนภูมิภาค นอกจากสอดคล้องกับข้อเท็จจริงที่ว่า ในส่วนกลางมีจำนวนครูผู้ทรงคุณวุฒิเพียงพอ ครูมีชั่วโมงทำการสอนน้อยกว่าครูในส่วนภูมิภาค และมีอุปกรณ์การสอน หอสมุดสำหรับค้นคว้าได้เพียงพอแล้วยังเป็นข้อมูลที่ยังเห็นแนวโน้มต่อไปอีกว่า กระทรวงศึกษาธิการจะไม่สามารถยับยั้งการหลั่งไหลของนักเรียนส่วนภูมิภาคเข้ามาสู่ส่วนกลางได้ หากยังไม่ปรับปรุงการศึกษาส่วนภูมิภาคให้มีคุณภาพเช่นเดียวกับโรงเรียนในส่วนกลาง

ความแตกต่างระหว่าง เปรียบผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการ เรียนวิชาภูมิศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ สายสามัญ คือ เพศชายมีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนสูงกว่าเพศหญิง การวิจัยอันนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ ชววิช บุรีรักษ์^๑ ที่ทำการทดสอบความจริงที่ว่า ทักษะคิดที่คิดหรือไม่คือทศวิชาใด จะก่อให้เกิดผลสำเร็จหรือล้มเหลวในการ เรียนวิชานั้น ผลของการทดสอบปรากฏว่า นิสิตชายปีที่ ๒ ของวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตรมีทัศนคติต่อวิชาภูมิศาสตร์ดีกว่านิสิตหญิงและมีสัมฤทธิ์ผลในการ เรียนวิชาภูมิศาสตร์สูงกว่านิสิตหญิงในวันเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยครั้งนั้นด้วย

ในด้านที่เกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างสัมฤทธิ์ผลในการ เรียนวิชาภูมิศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ แผนกค่าง ๆ นั้น ปรากฏว่า นักเรียนในแผนกศิลปะมีสัมฤทธิ์ผลในการเรียน

^๑ ชววิช บุรีรักษ์, ทัศนคติของนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาชั้นปีที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๑๑ ที่มีต่อวิชาภูมิศาสตร์, ปรินซิพนิพนธ์มหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ๒๕๑๑ หน้า ๕๔.

สูงกว่า แผนกอื่น ๆ ก็สอดคล้องกับความจริงที่นักเรียนแผนกศิลปะจะต้องเรียนภูมิศาสตร์ ก. และ จ. ในขณะที่แผนกวิทยาศาสตร์และแผนกทั่วไปเรียนเฉพาะภูมิศาสตร์ ก. นักเรียนแผนกศิลปะมีประสบการณ์เรียนรู้ในวิชาภูมิศาสตร์มากกว่าจึงมีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนวิชาที่สูงกว่า แผนกอื่น ๆ

นอกจากนี้ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ สายสามัญ แต่ละภาค ก็คือ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ มีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนวิชาภูมิศาสตร์ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นภาคตะวันออก เฉียงเหนือ เท่านั้นที่มีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนแตกต่างไปจากภาคอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะการวัดผลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ นั้นใช้ข้อสอบของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งออกตรงตามหลักสูตรที่วางไว้ ผู้สอนจึงมีแนวในการสอนตรงกันผลการเรียนของนักเรียนในภาคเหนือ ภาคกลาง และ ภาคใต้จึงไม่แตกต่างกัน สำหรับภาคตะวันออก เฉียงเหนือ นั้นอาจเป็นเพราะฐานะทางเศรษฐกิจสังคม และภาวะกระทบกระเทือนจากภัยคอมมิวนิสต์ จึงอาจเป็นผลให้ดำเนินการเรียนการสอนไม่เต็มที่ มีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนจึงต่ำกว่าภาคอื่น ๆ

ขอเสนอแนะ

ผลของการวิจัย นี้ให้เห็นความแตกต่างของสัมฤทธิ์ผลในการเรียนวิชาภูมิศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ สายสามัญ ระหว่างกลุ่มต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนในโรงเรียนส่วนภูมิภาคมีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนต่ำกว่านักเรียนในโรงเรียนส่วนกลาง ดังนั้นจึงควรมีการวิจัยถึงสาเหตุและปัญหาต่าง ๆ ที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนวิชาภูมิศาสตร์ของนักเรียนในขณะนี้ เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้คุณภาพของโรงเรียนในส่วนภูมิภาคทัดเทียมกับโรงเรียนในส่วนกลาง

นอกจากนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ สายสามัญ ในภาคตะวันออก เฉียงเหนือมีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนวิชาภูมิศาสตร์ต่ำกว่าภาคอื่น ๆ นั้น ควรที่จะมีการศึกษาค้นคว้าถึงสาเหตุแห่งความแตกต่างในทุก ๆ ด้าน ทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนสภาพการเรียนการสอน เพื่อจะได้ขจัดอุปสรรคสำหรับการปรับปรุงต่อไป

ประการสุดท้ายที่ผู้วิจัยเห็นว่า เป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่ง ก็ควรจะได้ทำการศึกษาวิเคราะห์
 อย่างละเอียดเกี่ยวกับความเที่ยงตรงและความเชื่อถือได้ของข้อสอบวัดผลปลายปีวิชาภูมิศาสตร์
 ภูมิภาคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ตำบลสามัญ เพื่อเป็นข้อยืนยันให้เห็นว่า ข้อสอบ
 เหล่านี้เป็นข้อสอบที่มีคุณค่าและผลการประเมินผลได้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้